

Marile prăbușiri de bănci au lăsat în urmă doar pagube, nu și vinovați

B bizlawyer.ro/stiri/studii-analize/marile-prabusiri-de-banci-au-lasat-in-urma-doar-pagube-nu-si-vinovati

ZAMFIRESCU RACOȚI & PARTNERS
ATTORNEYS AT LAW

ONE MOVE AHEAD

|
01 Mai 2011 | Valentin Moraru pentru Saptamana Financiara

O mare parte din băncile comerciale care au contribuit la reinventarea capitalismului în România au avut parte de un sfârșit tragic. Fie că au fost victime ale unor oportuniști, fie că au fost devalizate din interior, au sfârșit prin a-și închide porțile în fața clienților nemulțumiți. În majoritatea cazurilor, cei vinovați de fraudă sunt și acum în libertate, iar prețul îl plătim toți.

În anii '90, sistemul bancar românesc a fost victima unui grup relativ restrâns de oameni de afaceri care, bucurându-se de sprijin politic, au înființat și desființat bănci după bunul plac. Culmea, decada „primitivă” a sistemului bancar modern din țara noastră nu a cunoscut atât falimente, cât lichidări judiciare oneroase și fuziuni dictate politic.

Cea mai mare prăbușire este cea a Bancorex, fosta bancă prin care se derulau operațiunile de comerț exterior ale României comuniste. Aceasta a devenit după 1990 „banca-amiral” a țării, deținătoare a unui procent covârșitor din valuta statului român și întâiul sprijin al Băncii Naționale în eforturile de stabilizare a economiei, dar a sfârșit prin a fi atacată din toate părțile și în final „scufundată”.

În vârtejul anilor de instabilitate monetară și maximă volatilitate a cursului valutar au fost „torpilate” și alte bănci. Dacă cele mari, precum Dacia Felix sau Bankcoop, au fost sabotate din interior, există și bănci care au pornit la drum cu intenții bune, însă au eșuat lamentabil (Banca Internațională a Religiiilor). O a treia categorie - și cea mai răspândită - este cea a băncilor create special pentru a fi scufundate. Aici regăsim Banca Albina, Columna Bank, Credit Bank, Banca Turco-Română, Nova Bank și băncile lui Sorin Ovidiu Vîntu (Banca Română de Scont și Banca de Investiții și Dezvoltare). Acestea au fost simple obiecte de decor pe piața bancară, „aranjate” pentru a atrage cât mai mulți clienți spre o pagubă iminentă, dar greu de anticipat în acea perioadă.

Ținte false

De cele mai multe ori, procesele în care s-au judecat fraudele bancare majore au eșuat prin focalizarea pe ținte false. Din „lipsă de probe” și alte motive, uneori puerile, rechizitoriile au avut succes doar prin eșaloanele inferioare ale băncilor prăbușite. În ultimii 20 de ani au fost judecați și condamnați doar câțiva funcționari, care au primit pedepse blânde sau chiar cu suspendare. În același timp, președinții și directorii băncilor au fost supuși cercetărilor și urmăririi penale, dar au scăpat întotdeauna basma curată. Excepția de la regulă este președintele Bankcoop, trimis în spatele gratiilor pentru luare de mită, nicidecum pentru abuz în serviciu.

O altă categorie avantajată de justiția din România este cea a oamenilor de afaceri care au profitat de bănci până le-au adus în stare de faliment. Sunt oameni pe care astăzi nu-i mai întreabă nimeni cum au reușit să facă primul milion, afaceriști care și-au construit adevărate „imperii” cu banii pe care au „uitat” să-i returneze băncilor. Un exemplu este George Constantin Păunescu, cel care a „contribuit” la

falimentarea Bancorex și Bankcoop. Acuzat de subminarea economiei naționale, acesta a fugit în SUA, iar după câțiva ani de exil s-a reîntors la București fără probleme. Acum nimeni nu-i amenință bunăstarea, mai ales că actuala putere politică l-a adoptat ca sponsor. Un alt personaj pe care nimic nu pare să-l afecteze este Sorin Ovidiu Vîntu, care în afară de FNI are la activ și afaceri oneroase cu trei bănci - la două fiind chiar acționar majoritar. Un alt exemplu, de data aceasta dintre „opozanții” puterii, este Dinu Patriciu, a cărui avere a crescut și grație abilității cu care a manevrat creditele obținute de la Bancorex.

Lista celor care au „stors” credite de la băncile aduse în stare de faliment conține mai toate „personalitățile” vieții socio-economice de astăzi, indiferent de coloratura politică. Printre cei vinovați de prăbușirile din sistemul bancar postdecembrist se numără și înalți funcționari, pentru care singura politică este cea a banului. Toți sunt oameni care au făcut statul român să „înghită” pagube de miliarde de dolari și pe care același stat îi protejează și astăzi, oameni pentru care puterea a fost o constantă în ultimii 20 de ani.

Credit Bank

Fondată în 1990, Credit Bank (Renașterea Creditului Românesc) a fost prima instituție bancară falimentară. BNR i-a retras autorizația de funcționare în 1997, an în care a început și procedura de lichidare. Falimentul a fost pronunțat oficial în anul 2000, iar valoarea prejudiciului a fost estimată la 4.000 de miliarde de lei vechi.

Acționar majoritar al acestei bănci a fost Gigi Kent, primul mare afacerist-interlop al României post-revoluționare. Pe numele său adevărat Vasile Gheorghe, acesta era un condamnat de drept comun eliberat prin decretul de amnistie semnat de Ion Iliescu în ianuarie 1990. Plecat din țară, s-a întors cu bani și a înființat banca pe care în câțiva ani a devalizat-o. Alături de el au fost condamnați președintele băncii, Marcel Ivan, și vicepreședintele Steriu Popescu, care au acordat credite preferențiale și au falsificat evidențele contabile ale băncii. Principalii „clienți” ai acestor credite au fost chiar acționarul Gigi Kent, Ivan și Popescu, dar și „miliardarul de carton” Ilie Alexandru (patronul Hermes Slobozia).

Condamnați la închisoare, cei implicați au fugit din țară sau au invocat motive medicale pentru a scăpa de pedeapsă. A urmat un lung șir al deceselor, interpretat de mulți ca un „blestem” al păgubiților. Marcel Ivan a murit neașteptat, la 61 de ani, și tot subit a decedat și Peter Blum, un membru al Consiliului de Administrație. Steriu Popescu a fugit în SUA, de unde s-a întors bolnav de cancer și a sucombat la câteva zile de la revenirea în țară. Al doilea președinte al băncii, Emil Cioflan, a făcut atac de cord în biroul său de la universitatea al cărei rector era, iar al treilea, Radu Mihail Paul, a decedat și el, urmat de Gigi Kent și Ilie Alexandru.

Banca Albina

Banca Albina este prima bancă post-revoluționară asupra căreia s-a inițiat procedura de faliment. Prejudiciul creat s-a ridicat la circa 1.200 de miliarde de lei vechi, sumă calculată după aportul Fondului de Garantare a Depozitelor Bancare la lichidarea băncii.

Banca s-a aflat în dificultate încă din primul an de activitate (1996), întrucât acționarii săi nu au avut răbdare să atragă fonduri mai însemnate. Dintr-un raport al lichidatorului băncii reiese că un grup de firme patronate de acționarul Giovanni Giovanardi a obținut credite preferențiale. Societățile italianului aveau, la data declanșării falimentului, restanțe la credite de 57,8 miliarde de lei vechi și dobânzi neachitate de alte 62,6 miliarde.

În ciuda unei campanii de atragere a capitalului prin acordarea unor dobânzi mari la depozite, Albina a intrat în incapacitate de plată. Giovanardi a fost arestat și judecat. Au mai fost cercetați penal - nu și condamnați - fostul director al băncii, Ion Rușinaru (decedat), fiul său, Ion I. Rușinaru, director al sucursalei Unirea, Vasilica Sîrb, directoarea sucursalei Smârdan, șefii serviciului credite - Sevastian Stroe și Horia Nicorici -, precum și doi contabili - Elisaveta Ion și Radu Rădoi.

Bancorex

Bancorex nu a dat niciodată faliment, ci doar a fuzionat cu BCR în momentul în care statul român a decis transferul sediilor și activelor performante la BCR și a celor neperformante către AVAB/AVAS. Cu toate acestea, despre Bancorex se afirmă că este cea mai răsunătoare „prăbușire”, pagubele înregistrate la bugetul de stat fiind de 600 de milioane de dolari și 9.846 miliarde de lei vechi.

Privită ca „banca partidului” care a condus țara după Revoluție, Bancorex a căzut victimă regimului politic instaurat după alegerile din 1996. Cei „15.000 de specialiști” ai Convenției Democratice au căzut de acord că este momentul ca manevrele financiare ale baronilor PDSR să se oprească, întrucât o mare parte din cei care începeau să domine zona privată a economiei românești o făceau pe baza creditelor de la Bancorex.

Justiția l-a considerat principal autor al colapsului pe Răzvan Temeșan, deși acesta a condus banca doar din 1994 până în 1997, timp în care societatea a primit cel mai înalt rang acordat vreodată unei bănci românești de către Thompson Bankwatch. Bancherul a fost arestat pentru abuz în serviciu și i-au

fost întocmite 13 dosare, niciunul finalizat cu verdictul „vinovat”. Mai mult, acesta a câștigat la CEDO un proces împotriva statului român, fiind despăgubit pentru arestarea sa nelegală. În plus, înlocuirea sa din funcția de președinte al Bancorex este considerată în prezent ilegală.

Înlocuitorul său la conducerea băncii, Florin Andrei Ionescu, și-a câștigat porecla de „ Terminator”, deoarece a condus banca spre prăbușire. Dintre „performanțele” sale putem nota „migrația” unui procent de 40% din clienții băncii către alte societăți, procentul de 74% din creditele aprobate ce s-au dovedit a fi neperformante și renunțarea de către Bancorex la finanțarea importurilor de petrol în favoarea unor bănci străine (afacere de circa 60 de milioane de dolari pe an).

Banca Columna

În acest caz avem de-a face cu o bancă înființată de persoane care s-au ascuns de la bun început în spatele unei căsuțe poștale din Elveția, sub numele „firmei” Manel Finanz AG. Columna a reușit să atragă depozite din partea unor instituții precum FPS/APAPS și CEC, instituții care au depus 64 de miliarde de lei și 10 milioane de dolari, respectiv 35 de miliarde de lei vechi. În 1997 banca a început să aibă probleme, iar cei doi creditori ai băncii au cerut declanșarea falimentului, pronunțat abia în 2003, după ce au fost scoase la iveală afaceri oneroase, împrumuturi cu mult peste limita legală acordate unor firme, sponsorizări dubioase, precum și transferul a milioane de euro în străinătate.

Eliminarea Băncii Columna din piață s-a produs la intervenția BNR, care a hotărât sancționarea băncii cu „interzicerea efectuării de operațiuni privind primirea de depozite, în lei și valută, de la persoane fizice și juridice”. În plus, i-a decăzut din funcții pe toți cei care au administrat banca: foștii președinți Vasile Bostan, Ortansa Niculescu Petrescu, vicepreședinții Ion Anghel, Ileana Maria Hada, Alexandru Alexe Padina și Anghel Mirea, precum și cenzorii Constantin Drăgan, Nicolae Duță și Sofronia Bușe. Aceștia nu au mai putut deține funcții la nicio societate bancară pe o perioadă de cinci ani.

Bankcoop

La data la care BNR a solicitat tribunalului declanșarea falimentului Bankcoop, aceasta avea un patrimoniu net negativ de 1.650 miliarde de lei vechi. Banca Națională a trebuit să pună la dispoziția Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar peste 2.000 de miliarde pentru a-i putea despăgubi pe cei peste 600.000 de clienți ai băncii.

Pus sub acuzare pentru falimentarea băncii a fost președintele acesteia, Alexandru Dinulescu. Acesta a profitat de lentoarea cu care anchetatorii strângeau probe împotriva sa și a fugit în SUA, în baza unei vize de investitor. Tot acolo se refugiase și prietenul său, George Constantin Păunescu - un alt „investitor” în economia americană. Fostul președinte al băncii a fost reperat în 2002 de câțiva jurnaliști români și americani în Albany/New York, fiind arestat apoi în Philadelphia/Pennsylvania, de unde a fost extrădat.

Deși funcția deținută îl făcea direct responsabil de situația Bankcoop, anchetatorii nu au putut dovedi decât că Dinulescu a cerut și primit mită din partea mai multor oameni de afaceri, pentru înlesnirea obținerii unor credite, pentru reeșalonări ale altora și „aranjarea” unor licitații valutare. Abuzul în serviciu a fost și el dovedit, prin credite preferențiale acordate lui Cătălin Botezatu și Alexandru Răducan. Aceștia au căpătat astfel la rândul lor câte un dosar penal și o scurtă „experiență” în spatele gratiilor.

Banca Internațională a Religiiilor

Banca Internațională a Religiiilor (BIR) a fost fondată la inițiativa lui Emil Iota Ghizari (fost prim-viceguvernator BNR, actualmente director general Transfond), Arin Stănescu (cel mai cunoscut lichidator bancar din țară) și Valeriu Stoica, avocat și lider PDL. La constituirea capitalului acestei bănci au contribuit Mitropoliile Moldovei și Olteniei, Biserica Armenească, Cultul Penticostal, Muftiatul de la Constanța, Casa Regală din Arabia Saudită, dar și companii precum SNCFR.

Banca a fost declarată falimentară în anul 2000, din cauze declarate oficial ca fiind „rodul unei acțiuni de crimă organizată și corupție instituționalizată”, pusă la cale de „un grup de interese constituit din mai multe persoane, printre care avocații Arin Stănescu, Călin Andrei Zamfirescu, Flavius Baias și alții, împreună cu persoane din conducerea BNR - Emil Iota Ghizari, Mihai Bogza și alții”, precum și prin „complicitatea unor magistrați de la diferite instanțe”.

În afacerea BIR au mai fost implicate și alte instituții, ceea ce a „îngreunat” rezolvarea dosarului la DNA și aducerea vinovaților în fața justiției. Astfel, în perioada 1999-2001, șeful Direcției Juridice a băncii a fost Ion Șandru, fostul șef al direcției juridice a Securității și mai apoi a SRI, om de încredere al lui Mircea Gheordunescu (prim-adjunct al directorului SRI între 1997-2001).

În 2003, din fișetele DNA au „dispărut” o serie de documente, fapt ce a cauzat scoaterea de sub acuzare (din lipsă de probe) a celor implicați, în frunte cu Iota Ghizari și Bogza. Singurii condamnați în dosar sunt Dinel Nițu (fost Staicu), Radian Răceală - fostul șef al Direcției creditare și Viorica Duțu - șefa serviciului creditare.

Banca Dacia Felix

Prima bancă privată din România postrevoluționară, înființată în 1991 la Cluj-Napoca, a uimit timp de 10 ani mediul de afaceri cu servicii și eficiență „ca în Vest”, după care s-a prăbușit brusc. Vinovați sunt chiar fondatorul Sever Mureșan și directorul Mircea Horia Hossu. Arestați pentru abuz în serviciu, fals material, uz de fals, înșelăciune și folosirea creditului cu rea-credință, cei doi au fost eliberați din cauza unor „vicii de procedură”. Pentru a scăpa de procese, Mureșan a „luat” apoi cetățenie franceză și s-a refugiat în Hexagon unde a fost condamnat pentru neplata unor taxe și impozite. Noii săi conaționali l-au predat apoi elvețienilor, care l-au ținut și ei la „răcoare”. În total, Mureșan a stat la închisoare circa patru ani, iar în România a fost condamnat abia în 2009 (pe fond). Un tribunal din Constanța l-a obligat să plătească (alături de Hossu) 100 de milioane de dolari, 16 milioane de lei, 10 milioane de franci elvețieni și echivalentul a 2.770.000 de franci francezi (la valoarea ieșirii acestora din circulație).

Sever Mureșan care, la apogeul „combinațiilor”, a făcut echipă de tenis la dublu cu George Bush Sr. (împotriva cuplului T. Meleşcanu - A. Năstase) a încercat în 2005 să revină în prim-plan cu afaceri în domeniul imobiliar, cu sprijinul a patru generali MAPN, însă a eșuat. În prezent este liber, întrucât anul trecut un tribunal din Lille, Franța, l-a achitat în procesul în care era acuzat că ar fi ordonat uciderea unui finanțist elvețian.

Revenind la Banca Dacia Felix, trebuie spus că activele sale au fost preluate de Eurom Bank (controlată de omul de afaceri israelian Freddi Robinson prin intermediul firmei olandeze Kolal BV). În 2006, Kolal BV a vândut pachetul de 99,27% din acțiunile Eurom către Banca Leumi.

Banca Română de Scot

În 1996, mai mulți oameni de afaceri din Brașov au înființat banca Astra, cu un capital de 50 de miliarde de lei vechi. În 1998 Astra a fost preluată de grupul financiar Gelsor, controlat de Sorin Ovidiu Vîntu, și a devenit Banca Română de Scot. După un timp, grupul Dramiral, condus de Mihai Iacob, a cumpărat 63% din BRS, după care au urmat devalizarea și prăbușirea băncii și apoi o lungă perioadă de cercetări penale. Acestea s-au încheiat în martie 2010, când procurorii DIICOT i-au trimis în judecată pe Mihai Iacob și pe fostul director al băncii, Teodor Nicolăescu. Cei doi au comandat produse petroliere de la RAFO Onești în valoare de 160 de miliarde de lei, dar nu au plătit decât o parte din sumă, restul fiind „garantați” printr-un extras de cont fals, eliberat de Nicolăescu la instigarea lui Iacob. Primul a fost ținut în arest timp de doi ani (2001-2003), fără a fi însă condamnat, iar cel de-al doilea trăgănează procesul prin diverse acte medicale menite să-i ateste starea gravă a sănătății. Pe modelul Dinulescu - Bankcoop, autoritățile încearcă de ani buni să-i condamne pe cei doi pe baza altor acuzații, dar fără succes. Altă persoană implicată în dosare legate de BRS a fost Octavian Țurcan, vicepreședinte al băncii, suspectat că i-ar fi transferat bani în Indonezia lui Nicolae Popa.

Banca de Investiții și Dezvoltare

Deși activitatea sa a debutat în toamna anului 2000, Banca de Investiții și Dezvoltare (BID) păstrează „modelul” băncilor din anii '90, create pentru a fi „scufundate”. Este cea de-a doua bancă înființată de Sorin Ovidiu Vîntu, iar președintele Consiliului de Administrație al acesteia a fost Nicolae Văcăroiu. BID a făcut parte, alături de BRS, dintr-o rețea construită în jurul grupului Gelsor. Societatea a fost dizolvată în martie 2002, în urma deciziei acționarilor. La acel moment, Vîntu deținea peste 90% din acțiuni, un pachet de 4,95% din acțiuni se afla în posesia SIF Muntenia, iar 0,5% din capitalul social era împărțit de mai multe persoane fizice.

În dosarul constituirii acestei bănci, Sorin Ovidiu Vîntu a fost condamnat de instanța Judecătoria Sectorului 1 București la trei ani de închisoare, dar omul de afaceri a făcut apel pe motiv că nu au fost administrate toate probele. A obținut apoi amânări pe baza unor excepții de neconstituționalitate, iar dosarul este în continuare nerezolvat.

Nicolae Văcăroiu a negat existența vreunui contract semnat cu Vîntu, însă declarațiile sale au fost contrazise prin publicarea în presă a unui contract în valoare de 10,8 miliarde de lei (vechi), fapt ce a iscat o suită de procese.

În 2009, CEDO a confirmat validitatea documentului și a anulat condamnările dictate în România împotriva celor care l-au publicat.

Banca Turco-Română

Banca Turco Română (BTR) a fost înființată ca societate pe acțiuni cu capital mixt la finele anului 1993. Principalii acționari au fost Bayindir Holding AS (cu 63,50%), The Bank of New York (cu 28,09%) și BCR (cu 5%). Problemele sale financiare au început la sfârșitul anului 2000, când BNR a decis să nu intervină, în baza unei promisiuni făcute de statul turc privind acoperirea datoriilor băncii. Acestea nu au fost respectate, dar în dosarul Băncii Turco-Române a fost anchetat doar Nicolae Mihalache, ultimul director al instituției, care a fost achitat întrucât se afla în relații de afaceri cu soția și fiul lui Mihai Bogza, fostul prim-viceguvernator BNR.

BTR a înregistrat pierderi de peste 1.100 de miliarde de lei vechi, iar obligațiile sale către bugetul de stat și furnizori atingeau la un moment dat 40 de milioane de dolari. În spatele fraudelor estimate la 120 de milioane de dolari s-a aflat Kamuran Çötürk (fostul președinte al Bayindir Holding), un personaj cu puternice conexiuni politice la Ankara și care a îndeplinit la un moment dat și funcția de consul onorific al României în Antalya.

Nova Bank

„Cea mai mică bancă din sistem”, cum a fost denumită la vremea sa, își găsește originea în Banca Populară Română. Intrată în faliment, aceasta a fost reorganizată și redenumită Banca Unirea, iar în 2002 a devenit Nova Bank. În 2003 destinele sale au fost preluate de Alpur Invest - societate elvețiană controlată de investitori ruși, care nu au reușit să redreseze afacerea. Mai mult, i-au agravat situația (prin transferuri masive de lichidități în străinătate), iar după un an de funcționare în regim de decontare specială, BNR i-a suspendat (în august 2006) licența. La vremea respectivă, Nova Bank avea pierderi de 13,8 milioane de lei și active în valoare de 29,1 milioane de lei, iar președinte era rusul Anatoli Patron (fost ofițer KGB). Banca a fost condusă de spioni ruși, dar și de securiști români cu dosare penale, precum fostul șef al SRI Prahova Corneliu Păltânea, un apropiat al magnatului Cristian Burci. În dosarul Nova Bank, DNA i-a mai cercetat pe Iurie Cegan (fost director al băncii) și Dmitry Vavulin (fost acționar), pentru acordarea unui credit de două milioane de dolari cu încălcarea normelor bancare. Aceștia au fost însă scoși de sub urmărire penală în aprilie 2007.

**POPOVICI NIȚU
STOICA & ASOCIAȚII**
Attorneys at Law

ARTICOLE PE ACEEASI TEMA

- [Rovinieta pentru dube și camioane se va scumpi cu cel puțin 85%. Cât vor plăti șoferii în 2018](#)
- [Klaus Iohannis solicită Parlamentului să reexamineze Legea care modifică și completează dreptul de autor](#)
- [Singurul Parc Industrial din orașul Galați a rămas fără teren. Cazul este anchetat de procurori](#)
- [Kovesi cere aviz pentru revocarea procurorului Stoina, acuzat că a condus sub influența băuturilor alcoolice](#)
- [Bodog despre proiectul privind transplantul: Doresc o lege clară care să elimine orice suspiciuni](#)

ARTICOLE DE ACELASI AUTOR

[Studii & Analize](#)

Articol 7629 / 7911 [Următorul articol](#)

